

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی فسا

دانشکده پزشکی

پایان نامه برای اخذ درجه دکتراي پزشکی عمومی

عنوان :

بررسی سطح سرمی ویتامین D در بیماران مبتلا به آرتریت روماتوئید (RA) و ارتباط میزان آنها با فعالیت بیماری در دانشگاه علوم پزشکی فسا

استاد راهنما :

خانم دکتر پویک محقق

استاد مشاور علمی:

دکتر عزیزالله دهقان

توسط:

عبدالوهاب رحمانیان

چکیده:

بررسی سطح سرمی ویتامین D در بیماران مبتلا به آرتریت روماتوئید (RA) و ارتباط میزان آنها با فعالیت بیماری در دانشگاه علوم پزشکی فسا

مقدمه: آرتریت روماتوئید یک بیماری التهابی مزمن پیش رونده می باشد که باعث درد، سفتی، تورم و تخریب بافت مفاصل می شود. ویتامین D نقش مهمی در متابولیسم استخوان بازی می کند و همچنین تنظیم کننده سیستم ایمنی بدن است. هدف از انجام این مطالعه بررسی سطح سرمی ویتامین D در بیماران مبتلا به آرتریت روماتوئید و ارتباط میزان آن با فعالیت بیماری در دانشگاه علوم پزشکی فسا می باشد.

روش بررسی: مطالعه حاضر یک مطالعه توصیفی-تحلیلی و بر روی تعداد ۷۰ نفر از بیمارانی که مبتلا به آرتریت روماتوئید بوده و اطلاعات فعالیت بیماری آنها در در سال های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۶ در مرکز کوهرت دانشگاه علوم پزشکی فسا ثبت شده، انجام شد. در این مطالعه ارتباط سطح سرمی ویتامین D و فعالیت بیماری در هر دو گروه کنترل و بیمار مورد سنجش و ارزیابی قرار گرفت. همچنین میزان فعالیت بیماری آرتریت روماتوئید بر اساس معیار DAS.28-CRP مورد ارزیابی قرار گرفت.

نتایج: نتایج حاصل از مطالعه روی ۷۰ بیمار آرتریت روماتوئید تحت مطالعه نشان داد که ۲۲ نفر (۳۱/۴ درصد) در حالت خاموش بیماری، ۱۰ نفر (۱۴/۴ درصد) در حالت فعالیت پایین بیماری، ۲۹ نفر (۴۱/۴ درصد) در شرایط فعالیت متوسط بیماری و ۹ نفر در فعالیت بالای بیماری بودند. در واقع بیشترین فراوانی را گروه با فعالیت متوسط بیماری تشکیل می دادند. بر اساس آنالیزهای آماری فراوانی خشکی دهان و خشکی چشم در گروه بیماران به طرز چشمگیری و معنادار بود. آنالیزهای آماری ارتباط معنی داری را بین شغل و سطح تحصیلات با خود بیماری RA و فعالیت آن نشان ندادند. میانگین سطح سرمی ویتامین D در گروه کنترل بطور چشمگیری پایین تر از گروه بیمار بود (۲۳/۴۴ در برابر ۳۲/۴۲ نانوگرم در میلی لیتر). این تفاوت از نظر آماری تحت تاثیر مصرف پروفیلاکتیک ویتامین D و با داروهای اصلی ضد روماتوئید قرار نگرفته بود. نتایج تحلیل های آماری ارتباط معنی داری را بین سطح سرمی ویتامین D و فعالیت بیماری (بر اساس DAS.28-CRP) نشان نداد. اگرچه میانگین ویتامین D سرم در دسته فعالیت بالای بیماری بصورت معنادار بالاتر از دسته با فعالیت پایین بیماری بود.

بحث و نتیجه گیری: در مورد نتایج متفاوت این مطالعه با دیگر مطالعات می توان گفت که اگرچه نقش ویتامین D در بعضی از بیماری های خود ایمن ثابت شده است، اما با این وجود، هنوز نتایج دقیق و کاملی در خصوص نقش ویتامین D در شدت فعالیت بیماری آرتریت روماتوئید به دست نیامده است و مطالعات مختلف نتایج مختلفی در این زمینه گزارش کرده اند.

واژگان کلیدی: ویتامین D، آرتریت روماتوئید، معیار DAS.28، کوهرت فسا

Abstract:**Evaluation of serum level of vitamin D in patients with Rheumatoid Arthritis and its relationship with disease activity in Fasa University of Medical Sciences**

Introduction: Rheumatoid arthritis is a progressive chronic inflammatory disease that causes pain, stiffness, swelling and damage to the joints. Vitamin D plays an important role in bone metabolism and also regulates the immune system. The aim of this study was to evaluate the serum level of vitamin D in patients with rheumatoid arthritis and their association with disease activity in Fasa University of Medical Sciences.

Materials and Methods: This descriptive-analytical study was conducted on 70 patients with rheumatoid arthritis and their disease activity data in the years 2012-2013 in Koehrt Center, Fasa University of Medical Sciences. In this study, the relationship between serum vitamin D₃ level and disease activity in both control and patient groups was evaluated. The rate of activity of rheumatoid arthritis was also evaluated based on DAS.28-CRP criteria.

Results: Results showed that out of 70 patients with rheumatoid arthritis, 22 (31.4%) were in remission mode, 10 (14.4%) were in low activity (29%) 41.4% were in moderate activity condition and 9 (12.9%) were in high activity condition. Therefore, the highest frequency was in the group with moderate disease activity. According to statistical analysis, frequency of dry eye and dry mouth was significantly higher in rheumatoid arthritis patients. Statistical analysis showed no significant relationship between occupation and education level of the patients in the study group. The mean serum vitamin D level in the control group was significantly lower than the patient group (23.44 ng/mL vs 32.42 ng/mL). This result did neither interference by prophylactic use of vitamin-D nor by major anti-rheumatoid drugs. The results of statistical analysis showed that there was no significant relationship between vitamin D level and DAS.28-CRP activities in patients with rheumatoid arthritis. Although the means of serum vitamin-D in the patients with high grade of disease activity were significantly higher than low grade fraction.

Conclusion: According to this study, we can say that although the role of vitamin D has been proven in some autoimmune diseases, nevertheless, there aren't still precise results regarding the role of vitamin D in the severity of the disease of rheumatoid arthritis and various studies have reported different results in this regard.

Key words: Vitamin D, Rheumatoid Arthritis, DAS.28, Cohort Fasa

